

25. Forhandlingen herom er saaledes gikoptagen. Det ærede Medlem for Ringkjøbing Amts 3die Valgkreds har Ordet.

Madsen: Der saaldt igaar nogle Ytringer fra det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 2den Valgkreds (C. B. Rimestad), der efter min Mening let kunde give Anledning til Misforstaaelse. Han omtalte nemlig Forslaget under Nr. 18, som om der derved var Tale om et Foretagende, som var en Kamp imod Naturen, og at vi ved at vedtage Forslaget, foranledigede, at der kunde skee stor Skade i Fremtiden. Man maa imidlertid vel lægge Mærke til, at uagtet dette Forslag har til Overtskrift „Klitbeplantning“, er derved ikke meent den almindelige Beplantning; thi den staaer under Conto 6 b. opført med en Udgift af 10,000 Rd., det er netop derved, at man i Almindelighed skal dæmpe Sandflugten; men der er Ingen, som troer, at man kan dæmpe den ved at plante saadanne unge Træer i Klitterne. Dette fremgaaer ogsaa tydeligt af Klitinspektorens Beretning, idet han siger, at hvor Vestenvinden farer op i Klitterne gjennem de saakaldte Slugter, kunne Træplantningerne ikke lykkes, ligesaa lidt som de kunne modstaae Kæstevindene fra de høie Klitter. Man har derfor heller ikke forsøgt at plante i Havklitterne, men kun i de indre Klitter, for hvilke Havklitterne bryde Stormen noget af, og som forhen have været stærkt tilgroede; men før man har begyndt Træplantningen, har man planeret Klitterne og derved ødelagt en stor Deel af de Halme, hvormed Sandklitterne i Reglen ere bevorede, da det er den eneste Plante, som af Naturen kan groe i Sandet. Ved paa den Maade først at være gaaet til at jævne Klitterne, før man begyndte Træplantningen, er der mange Steder opstaaet Sandflugt, hvor der ikke før var det, og derfor har man ofte maattet tye til det Mittel at belægge disse Strækninger med Lyng eller Slåtorv. Belægningen med Lyng er imidlertid meget bekostelig, især paa de Steder, hvor der ingen Hede er i Nærheden, og Belægningen med Slåtorv medfører ligeledes ikke alene en stor Beføstning, men den medfører ogsaa, at man mange Steder opgraver store Stræk-

ninger og derved skader Græsjorden saaledes, at det er et stort Spørgsmaal, om man ikke skader de Arealer, hvor disse Torv afgraves, ligesaa meget som man gavner de Arealer, man belægger med Torv; det er et meget vigtigt Spørgsmaal at tage under Overveielse, om man ikke, som sagt, ved denne Belægning af Klitterne med Torv gjør ligesaa megen, om ikke mere Skade end Gavn. Jeg troer saaledes at have vist, at det ikke er for Sandflugtens Skyld, at man planter Træer i Klitterne, men at det er i Haab om at opelske Stov, men jeg vil henstille til alle de ærede Medlemmer, som kjende Noget til Skovplantning, om de troe, at der kan vore Træer af Betydning i saadanne bare Sande, hvor der ikke findes Spor af Muld, hvortil der findes Sand af 20 til 30 Alens Dybde, og hvor jeg troer, at en Jordboniteringsmand, der skulde bonitere Jorden, ikke engang vilde sætte Tarten til $\frac{1}{2}$. Man har vistnok Grund til at nære en Hefskeden Tvivl om, hvorvidt der ved Beplantning i saadanne Jorder kan komme Andet frem end forkrøblede Buske, og uagtet Fyr- og Grantræplanterne nok kunne holde sig grønne i en Række af Aar — i en 9 a 10 Aar — har det dog vist sig ved flere Forsøg, der have været anstillede i 1845, at Planterne vare gaaede ud i 1854, saaledes at der ikke har været en eneste Plante tilbage. Jeg har nu den Tro, at der aldrig kommer Noget Andet ud af disse Træplantninger end forkrøblede Buske af Gran og Fyretæer, som kunne holde sig i en Række af Aar, men som tilsidst gaae ud, og det er derfor min Mening, at vi ikke skulle blive ved at plante. Jeg vil imidlertid heller ikke gaae til den Yderlighed, at vi nu aldeles skulle drage Statskassens Bidrag bort; det er min Mening, at vi skulle vedligeholde de Plantninger, der ere paabegyndte, men vi skulle ikke plante mere af Nytt end der kan strække til med de 6,000 Rd., som blive tilbage, naar vort Forslag vedtages. Lad os da forsøge dette nogle Aar og see, om der nogensinde kan komme Andet ud af disse Træplantninger end, som jeg har sagt, forkrøblede Buske. Det ærede Medlem for Ringkjøbing Amts 2den Valgkreds (Naberg) meente vel, at da vi nu engang havde fire Planteur,